

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ

Изх. № 01-00-189

София, 07-06 2018 г.

ДО
Г-ЖА МЕНДА СТОЯНОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА
ПО БЮДЖЕТ И ФИНАНСИ
На Ваш изх. № КБФ-853-02-51/22.05.2018 г.

Г-Н ИСКРЕН ВЕСЕЛИНОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА
ПО РЕГИОНАЛНА ПОЛИТИКА,
БЛАГОУСТРОЙСТВО И МЕСТНО
САМОУПРАВЛЕНИЕ
На Ваш изх. № КРП-853-04-13/23.05.2018 г.

ОТНОСНО: Проект на Закон за допълнение на Закона за местните данъци и такси

**УВАЖАЕМА ГОСПОЖО СТОЯНОВА,
УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ВЕСЕЛИНОВ,**

В отговор на получени в Министерството на финансите писма във връзка с проект на Закон за допълнение на Закона за местните данъци, № 854-01-42, внесен в Народното събрание от г-н Борис Ячев и група народни представители, Ви уведомявам следното:

С проекта на закон се предлага допълнение в Закона за местните данъци и такси (ЗМДТ) като се създава нов раздел Ia „Данък върху жилищни имоти в курортите“, в който е посочено, че с този данък ще се облагат жилищни имоти, които не са основно жилище на данъчно задълженото лице и са разположени на териториите на общините, включени в списък на Министерския съвет на курортите в Република България.

Посоченият данъкът се дължи за жилищните имоти, разположени в климатичните планински и морски курорти от национално и местно значение, които не са регистрирани като туристически обекти по Закона за туризма и са „обекти за настаняване, за които не се плаща наем“ по смисъла на Регламент (ЕС) № 692/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 6 юли 2011 година относно Европейската статистика на туризма (Регламент № 692/2011 г.), което означава *inter alia* настаняване или безплатно настаняване „между другото“ в жилищни имоти в курортите, притежавани от приятели или роднини.

С проекта на закон за допълнение на ЗМДТ се предвижда общинският съвет да определя размера на данъка както следва:

1. От 0,5 до 0,7 на сто върху данъчната оценка на недвижимия имот – за имотите, разположени в климатичните планински и морски курорти от национално значение и
2. От 0,2 до 0,4 на сто върху данъчната оценка на недвижимия имот – за имотите, разположени в климатичните планински и морски курорти от местно значение.

Министерството на финансите принципно подкрепя предложението, доколкото то се явява решителна мярка за борба със сивата икономика.

Едновременно с това считам, че законопроекът се нуждае от някои корекции и допълнения, както и анализиране на ефекта, който би произвел с цел да бъде ефективно приложен. В тази връзка изразявам следните бележки и посочвам възможни проблеми:

I. Ползи от въвеждане на предложения данък

С проекта на закон и заложената в него идея ще се постигне равнопоставеност между собствениците на курортни имоти, декларирани като места за настаняване и собствениците на обекти за настаняване, за които не се плаща данък – туристически, патентен или данък върху доходите на физически лица.

Също така ще се обхванат обекти, които се ползват за отдаването им за нощувки, но не са регистрирани като туристически обекти и не се облагат с туристически данък или с данък върху доходите от наем по реда на Закона за данъци върху доходите на физическите лица (ЗДДФЛ).

С въвеждането на предложения данък, както е записано в мотивите и в предварителната оценка на въздействието на законопроекта за допълнение на ЗМДТ, се очаква увеличаване на приходите в общинските бюджети.

II. Бележки по отношение на проекта като цяло

От предложения законопроект не става ясно дали се касае за въвеждане на нов данък за посочените жилищни имоти в курортите и съответно отпадане на данъка върху недвижимите имоти по чл. 10 от закона или се предлага допълнителен данък, освен този по раздел I, само за жилищните имоти в курортите, които не са основно жилище за данъчно задълженото лице. В случай че става въпрос за облагане и по раздел I, и по раздел Ia на един и същ жилищен имот в курортите с данъци, които са идентични по своята същност, считам, че подобно предложение следва да бъде допълнително обмислено, доколкото е възможно да доведе до двойно данъчно облагане с имуществен данък на един и същ имот.

В случай че идеята е конкретно тези имоти да бъдат облагани с нов данък и да не бъдат облагани с данък по чл. 10 от ЗМДТ, то това следва изрично да бъде отразено в закона.

Също така, в случай че става въпрос единствено за определяне и заплащане на данък в увеличен размер за неосновно жилище в курорт, би могло да се обмисли да не се създава нов раздел Ia, а да се допълни раздел I с нов размер на данъка за жилищните имоти, които отговарят на предложените условия, тъй като в раздел I са посочени и редица изисквания, условия, срокове, задължени лица и други, които са необходими, а не са предвидени в предложението за нов раздел Ia. Друг възможен подход е допълването на раздел Ia с относимите разпоредби.

И в двата случая (един или два данъка) считам за необходимо това да бъде ясно отразено в закона, за да не създава предпоставки за тълкуване и разнопосочно прилагане, както и данъка да бъде ясно разписан, за да бъде ефективно приложен.

На второ място, в проектозакона не е посочено как ще се определя данъка – въз основа на вече подадената декларация по чл. 14 от ЗМДТ или ще се подава нова декларация, в която освен данните необходими за определяне на данъчната оценка ще се посочва и дали жилищния имот е регистриран като място за настаняване или е отдаден под наем, подава се декларация по чл. 50 от ЗДДФЛ и се заплаща данък върху доходите от наем (за граждани), съответно декларация по чл. 92 от Закона за корпоративното подоходно облагане (ЗКПО) (за предприятия).

Друго важно положение посочено в мотивите е, че събраните средства ще постъпват в общинските бюджети и ще се разходват целево – за мероприятия по благоустройство и поддържане на инфраструктурата в курорта. В тази връзка е важно да се отбележи, че съгласно чл. 17, ал. 1 от Закона за публичните финанси, постъпленията не са целеви и служат за покриване на плащанията. Изказвам опасения, че постъпилите в общината средства от

този данък няма да се използват с конкретното предназначение и данъкът няма да изпълни ролята, за която се създава, както е посочено в мотивите.

Възможен проблем би била възможността с цел избягване на завишения размер на данъка и излизане от обхвата на този данък, собственици на жилищен имот в курорт, който не е основно жилище за тях, биха могли да го регистрират по Закона за туризма като място за настаняване и да декларират минимален брой нощувки в декларациите по чл. 61р от ЗМДТ. Друг начин за избягване на предлагания висок данък е да отдават жилището под наем и да декларират минимални приходи от него в декларацията по чл. 50 от ЗДДФЛ, съответно по чл. 92 от ЗКПО.

По този начин би могло да се получи отлив от обхвата на облагаемите обекти на новия данък чрез пренасочването им за облагане с туристически данък или с данък върху доходите от наем. Поради това считам за необходимо да бъде обмислен механизъм за противодействие на тези възможности.

Важно е да се посочи, че съществува и реална възможност за предеклариране на жилищен имот, който не е основно жилище за семейство, като бъде посочен за основно жилище само на единия член на семейството.

Считам, че един от възможните проблеми, който би могъл да се породи, е липса на възможност за ясно определяне на обектите, които ще се облагат с посочения данък и неговото установяване, тъй като органите по приходите в общината ще трябва да обменят информация с Националната агенция за приходите (НАП) за това подадена ли е декларация по ЗДДФЛ от лицето, както и с туристическия регистър във връзка с изключването от обхвата на туристическите обекти (местата за настаняване). От представения проект не става ясно как ще бъде регламентирано установяването на тези обстоятелства по отношение на конкретен имот.

III. Конкретни бележки по законопроекта

1. По чл. 28, ал. 1 от законопроекта

С Решение № 153 на Министерския съвет (МС) от 24.02.2012 г. е обявен Списък на курортите в Република България, в който фигурират 143 курорта, от които 42 с национално значение, а с Решение № 45 от 25.01.2005 г. на МС са определени 9 селищните образувания с национално значение, от които 8 са курортни комплекси и 1 ваканционно селище.

В предложението в чл. 28а, ал. 1 текст следва да се посочи конкретното решение на МС. От приложените мотиви става ясно, че това е списъкът, приет с Решение № 153 на МС, в който фигурират много балнеолечебни курорти с местно значение като с. Сланотрън, Беденски минерални бани, с. Рударци, местността около минералния извор и други. В изложените към предложението мотиви е посочен аргумента, че жилищните имоти в курортите обикновено имат качеството на обекти за настаняване с цел ползване на благоприятната среда за живот, дължаща се на наличните курортни ресурси. Посоченият аргумент не би могъл да се приложи по отношение на някои от изброените курорти, които представляват села с лоша инфраструктура и/или със запечатани минерални извори, и отдавна са изгубили значението си на балнеолечебен курорт, поради което е необходимо да се обмисли основателно ли е предложеното допълнително облагане на имотите, които се намират в тези населени места, при минимална граница на ставката, превишаваща 20 пъти определената по чл. 22 от ЗМДТ за данъка върху недвижимите имоти. От друга страна, някои от курортите в списъка не обхващат целите населени места, а само части от тях, което може да затрудни определянето на конкретните обекти, които подлежат на облагане.

В тази връзка би могло да се обмисли актуализиране на списъка на курортите с цел отпадане от него на нефункциониращи курорти и добавяне на нови, които до сега са били извън посочения списък.

2. По чл. 28, ал. 2 от законопроекта

Необходимо е да се прецени дали предложените минимални граници на данъка, които са 50 и 20 пъти по-големи от тези по чл. 22 от ЗМДТ за данъка върху недвижимите имоти, няма да засегнат лица, които са добросъвестни данъкоплатци.

3. По чл. 28, ал. 3 от законопроекта

Определението за „обекти за настаняване, за които не се заплаща наем“ в Регламент № 629/2011 г. не кореспондира с предложението чл. 28а, ал. 1, към който реферира чл. 28а, ал.3, тъй като в регламента няма разграничение на основно и неосновно жилище и на курортни и некурортни населени места. Необходимо е да бъде обмислено дали определянето на облагаемите обекти въз основа на регламент, с който се определя общата рамка за разработване, изготвяне и разпространяване на европейска статистика относно търсенето и предлагането на туристически услуги няма да създаде проблем, доколкото същият не е адаптиран към реалната ситуация в страната и без да е ясно как ще бъде установявано, че имотът се отдава за настаняване безвъзмездно от роднини или приятели, за да има съответствие с определението в Регламент № 629/2011 г. В тази връзка би могло да се обмисли изчерпателно определение, което да обхваща всички условия, на които трябва да отговаря облагаемият с предлагания данък обект.

4. По отношение начина на облагане

Както беше посочено и по-горе обръщам внимание, че в проекта не е определено как ще се установява размера на дължимия данък от общинските служители – въз основа на вече подадената декларация по чл. 14 от ЗМДТ или чрез подаване на нова декларация, при използване на данни от туристическия регистър и обмен на информация с НАП, или по друг начин.

Считам, че на настоящия етап общините нямат достъп до необходимата информацията, за да определят жилищните имоти, които кумулативно да отговарят на 4-те условия:

- не са основно жилище за данъчно задълженото лице;
- са разположени на териториите на общините, включени в списък на Министерския съвет на курортите в Република България;
- не са регистрирани като туристически обекти по Закона за туризма и за тях не се заплаща туристически данък;
- не се заплаща данък върху доходите от наем по ЗДДФЛ.

Необходимо е да бъде потърсен механизъм за осигуряването на тази възможност.

5. По отношение установяване размера на данъка

Важно е да се отбележи, че възможен проблем е това, че не е определено как ще се установява размера на дължимия данък от общинските служители – въз основа на подадена от задълженото лице нова декларация, при използване на данни от туристически регистри, за да се изключат туристическите обекти или по друг начин.

6. По отношение срокове за заплащане на данъка, контрол и санкции

В предложението законопроект не са посочени срокове за заплащане на данъка.

От проекта не става ясно общинските данъчни органи или някой друг орган ще упражнява контрол. Необходимо е предвиждане на изрични санкции.

7. По предварителната оценка на въздействието

Не става ясно как е определен финансовия ефект върху приходите на общините от въвеждането на предложението данък. И в мотивите, и в предварителната оценка на въздействието е посочен финансов ефект в размер на около 200 млн. лв., която би могла да се допълни с това, как е определен броят на облагаемите имоти, за които е направена оценката

и как е определено, че същите не са основно жилище, не са туристически обекти и не се отдават под наем.

МИНИСТЪР:

ВЛАДИСЛАВ ГОРАНОВ

